

hanem közigazgatási, műszaki vagy földrajzi tudományt művelünk.

Ezeket, a tudományok történetében mindig újra felmerülő elvi kérdéseket kénytelen voltam itt érinteni a kialakuló új tudománnyal kapcsolatban, mert noha minden hasonló esetben megismétlődnek, mégis újból nehézségeket okoznak. Csak miután így tárgyunkat a helyes megvilágításba sikerült emelni, ismerjük el annak igazi természetét, és fogjuk hiba és tévedés nélkül a módszereket, melyek minden tudománynál sajátosak és jellemzőek, továbbá helyét a többi tudományok közt, határait és segédtudományait meghatározni. Erről azonban a legközelebbi számunkban.

JÓZSEF ATTILA KÉT ROMÁN VERSFORDITÁSA

Anyám kun volt, az apám félig székely,
félig román, vagy talán egészen az.

(József Attila: A Dunánál)

ILARIE VORONCA: SOKASÁG, TE

Alltam horgonyok habos csikorgásával telt kikötőkben,
tapintottam a levegőt tétován, mint vállát félénken emelő lomb a
tavasz kezdetén,
álltam erdők mellett, melyek énekeltek szakadatlanul külön
tagokban,
mint ahogy a szétvagdalt giliszta részeiben is vonaglik tovább,

átsiklottam árnyéktalan, örökös delen,
mint Fortunátus erszénye, szívemben apadatlanul csengett a dal,
álltam a kóbor árussal csapszékek gözgomolyában,
sirtam, vagy énekeltem együtt a letarolt ligetekkel.

Sokaság, te, mint egy tenger visszafogadtál engem és tovalöktél,
magányosan úgy sajtolódtam beléd, mint szénbe a csillogás
s ráismertem a hajótöréstől mélyre hasított sávban
hangomra, mely egyre nagyobb hullámokat vet benned.

Hallgattam éjjelenként halántékomban, hogy csörög a vér mint
a lánca,

'mignem a fej hajója egyszerre fölszabadul
s eltűnik a bú meg a sajnálat zürzavarával
a föld nedves, nagy függönyeim át.

És te, sokaság, te kérlelhetetlen: meghasíthatod szememet,
mint madár zuzáját, amelyben még meleg a málé,
megtalálod benne a hegyeket, országokat, óceánokat,
fölkalmozódva minden látomást, mint a bűvös lámpában.

Vajjon nem visszhangzanak-e kagylókként majd a csontjaim,
teli az éhség jajával, megtorpanással, teli
a homokon átszüremlett sós nappal,
jéghegyekkel, melyek csendesen siklanak az álom hajói felé?

*Velem leszel, diadalmaskodó, vad sokaság,
még a husomban romboló fényben is velem leszel,
áttörsz rajtam még egyszer városaiddal, vágóhidaiddal,
dalomat kiszakította, mint vén banyából az aranyfogat.*

*És szólsz magadban: ime a mésszé vált napok,
im a bozottá vált csukló és mirigy,
ám valahol a mélyben lesz egy délután
ablakkal s azon egy arccal, mely esőcseppként hozzájatapad.*

*S megérted-e? Nem volt eszköz, mely megölte volna sorsomat.
Hangom ott volt a zengő palotában, a mélabus viskóban ott volt,
szívemmel úgy jártam-keltem mindenütt, mint kalitkával,
melyben a költemény szomorú madara magányosan dalol.*

ION VINEA: TÉL

*Orosz falu Besszarábiában,
kezdetől a hóbuckák közt elfeledten állsz;
a tél fehér kastélyokat épít
szorongó viskóid mellé,
mikor a zord szélviharok nekiesnek
szántani a tépett mezőkön.*

*A muzsikok száraz gallyakkal, vesszőkkel
bandukolnak;
szakállukba sószálakat hintett a fagy;
ide régóta semmi hír nem érkezett;
gyermeküket a nők
a szerzeteshez viszik, ki beteget gyógyít
s ezüstfát meg szénfát hasít
tiz versztnyire a kolostorban.*

Imádkozik itt az egész világ.

*Éjjel alázatosan égnek a csillagok
a gerendák alatt füstölő mécsesek mellett
s a megfeketedett szentképek mellett,
amikor az állatok közt elaludtak már az emberek.*

*S a farkasok nyílnak a puszták hallgatásában,
falu, amelyben csodák késnek
s a nyíratlan fürtű részegek
hirdetnek néked új üdvözítőt.*

Imádkozik itt az egész világ.